

Vietty kankerelesterän 10.4.2007/r.v.

OULU PIKISAARI

Historiallisen ajan kaivaustutkimus 15.-26.5.2006

Vesa-Pekka Herva
Oulun yliopisto, arkeologian laboratorio 2006

SISÄLLYS

Arkistotiedot	3
Ote peruskartasta 2444 09 OULU (kartta 1)	4
1. Johdanto	5
2. Kaivausten kulku ja havainnot	6
2.1. Valmistelevat toimenpiteet ja kaivausmetodi	6
2.2. Pääkaivausalue	6
2.3. Koeoja 1	8
2.4. Koeoja 2	9
2.5. Pikisaaren pohjoisrannan laiturirakenteet	9
3. Löydöt	9
4. Yhteenveto	10
5. Lähdeviitteet	11
6. Diakuvaluettelo	12
7. Digikuvaluettelo	13
8. Karttaluettelo	14
Liitteet	
Kuvat 1-4	
Kartat 2-6.	
Löytöluettelo	

ARKISTOTIEDOT

Oulu Pikisaari, historiallisen ajan kaivaustutkimus 15.-26.5.2006

Kunta:	Oulu
Tutkimusten laatu:	Historiallisen ajan arkeologinen kaivaus
Ajoitus:	1700-1800-luku
Peruskartta:	2444 09 OULU
Koordinaatit:	x = 7214 36, y = 3427 41, z = 6
Maanomistaja:	Oulun kaupunki PL 1 90015 OULUN KAUPUNKI Puh. (08) 558 410 (keskitetyt vaihdepalvelut)
Tutkimuslaitos:	Oulun yliopisto, arkeologian laboratorio
Kaivausjohtajat:	FT Vesa-Pekka Herva ja FT Jari Okkonen
Kenttätyöaika:	15.5-26.5.2006
Tutkimusten laajuus:	30 m ²
Tutkimusten kustantaja:	Oulun yliopisto, Taideaineiden ja antropologian laitos & Oulun kaupunki
Aikaisemmat tutkimukset:	Koekaivaus, Alatarvas et al., 2002 (OY).
Diapositiivit:	Oulun yliopisto, arkeologian laboratorio 27052-270102
Löydöt:	KM 2006047: 1-144
Kaivauskertomuksen säilytyspaikka:	Oulun yliopisto, arkeologian laboratorio; Museovirasto, rakennushistorian osasto

3426

3427

3428

7216

7215

7214

7213

Kartta 1. Oulu Pikisaari. x = 7214 36, y = 3427 41, z = 6
Peruskartta 2444 09 OULU

1. JOHDANTO

Oulun yliopiston arkeologian oppiaine suoritti arkeologisia kaivaustutkimuksia Oulun Pikisaassa 1600-luvulla perustetun pikiruukin läheisyydessä 15.-26.5.2006. Kaivaukset olivat Oulun yliopiston arkeologian oppiaineen opetuskaivaukset, joiden puitteissa kaksi opiskelijaa, Jani Oravisjärvi ja Markus Suuronen, myös suorittivat arkeologian syventäviin opintoihin kuuluvan kurssin Kenttäharjoittelu II. Kaivausten vastuullisena johtajana toimi prof. Milton Nunez, ja kaivausten kenttäjohdosta ja opetuksesta vastasivat amanuenssit FT Vesa-Pekka Herva, FT Jari Okkonen ja tutkimusapulainen FL Timo Ylimaunu. Tutkimusten kustannuksista vastasivat Oulun yliopiston Taideaineiden ja antropologian laitos sekä Oulun kaupunki.

Oulun keskustan liepeillä sijaitsevassa Pikisaassa on toiminut pikiruukkeja 1600-luvulta 1800-luvulle. Polttimo vaihtoi omistajaa useita kertoja ja pienpoltossa oli myös katkos 1700-luvun alkupuolella. Pikiruukin vaiheita tunnetaan historiallisista lähteistä ja alueen rakennuskantaa on enemmän tai vähemmän summittaisesti dokumentoitu myös erilaisiin karttoihin, jotka tosin ovat peräisin vasta 1700-luvun lopusta ja 1800-luvulta (Pikisaaren historiasta, pikiruukista ja aiemmista arkeologisista tutkimuksista Pikisaassa, ks. Rossi 2004 viitteinen).

1800-luvun puolivälissä palaneen pikiruukin jäänteitä sekä palossa syntynyt paksu pikikerros ovat edelleen näkyvissä saaren pohjoisosassa, joka on nykyisin puistoalueena. Kesän 2006 kaivaukset sijoittuvat Pikisaassa alueelle, jolle on suunniteltu uudisrakentamista. Alueella suoritettiin koekaivauksia jo vuonna 2002, jolloin Pikiruukin alue ympäristöineen koekuopitettiin systemaattisesti. Tutkittavan alueen laajuus oli tuolloin n. 90 x 170 metriä. Alueelle avattiin myös koeojia, ja osa pikipannun tiiliperustuksesta tutkittiin. Kesän 2006 kaivausalue sijoitettiin Pikisaarentien varteen paikkaan, joka oli koekaivauksissa todettu löytörikkaaksi ja jota pidettiin mahdollisena 1700-luvun rakennuksen pohjana; Pikisaarentien pohjoispuolen nurmialue vaikutti muutoin koekaivausten perusteella suhteellisen löydöttömältä (vuoden 2002 koekaivauksista, ks. Alatarvas et al. 2003).

Opetuksellisen funktion lisäksi kesän 2006 kaivauksien tarkoituksena oli tutkia vuoden 2002 koekaivauksissa todettu mahdollinen rakennuksen pohja, jonka arveltiin ajoittuvan 1700-luvulle. Kaivausten kuluessa kuitenkin ilmeni, että aikaisemman koekuopan löydöt olivat peräisin ilmeisesti 1800-luvun alkupuolelle ajoittuvasta jätekuopasta eikä varsinaisesta rakennuksen jäänteestä. Kyseinen kuoppa tutkittiin kesän 2006 kaivauksissa niiltä osin kun se osui avatulle alueelle. Aivan kaivausalueen itäkulmasta tosin paljastui lopuksi myös osa rakennuksen kivijalkaa. Kyseistä rakennuksen pohjaa ei ollut mahdollista tässä yhteydessä tutkia tarkemmin, mutta jätekuoppa liittyy mitä ilmeisimmin juuri siihen. Varsinaisen kaivausalueen liepeille avattiin myös kaksi lyhyttä koeojaa, joista ei tehty merkittäviä löytöjä tai havaintoja. Toisesta koeojasta todettiin jälkiä mahdollisista rakenteiden jäänteistä, mutta ne olivat kuitenkin niin epämääräisiä, että niiden luonne jäi täysin auki. Joka tapauksessa on ilmeistä, että tutkitun jätekuopan ympärillä sen välittämässä läheisyydessä on arkeologisesti kiinnostavia jäänteitä, jotka ajoittunevat lähinnä 1700- ja 1800-luvuille. Kaivausten kuluessa myös dokumentoitiin summittaisesti puisia laiturirakenteita Pikisaaren pohjoisrannalla.

2. KAIVAUSTEN KULKU JA HAVAINNOT

2.1. Valmistelevat toimenpiteet ja kaivausmetodi

Tutkimukset aloitettiin rajaamalla 4 x 5 metrin laajuinen kaivausalue, joka leikkasi kesän 2002 löytörikasta koekuoppaa numero 2. Kaivausalue asemoitiin Pikisaarentien suuntaisesti siten, että kaivausalueen kaakkoisreuna oli 30 metrin päässä puistoaluetta kaupungin suunnassa rajaavan tontin reunasta (käytännössä talon pihaa rajaavasta aidasta). Kaivausaluetta ei sidottu karttakoordinaatteihin, vaan kaivauksilla käytettiin *ad hoc* -koordinaatistoa, jonka x-akseli oli samansuuntainen kaivausalueen lyhyen sivun ja y-akseli pitkän sivun kanssa. Länsikulma sai arvot $x = 100$ $y = 1000$. Varsinaisen kaivausalueen kaakkoispuolelle avattiin ensin yksi 1 x 6 metrin koeoja ja sitten toinen 1 x 4 metrin koeoja. Koeojat olivat samansuuntaisia varsinaisen kaivausalueen pitkän sivun kanssa. Korkeuskiintopisteenä käytettiin kaivausalueen läheisyydessä sijainneen rakennuksen kivijalassa olevaa kaupungin kiintopistettä numero 38, josta korkeus oli määritetty myös kesän 2002 kaivauksilla.

Kaivaukset suoritettiin stratigrafisesti, eli maakerrokset pyrittiin poistamaan käänteisessä järjestyksessä niiden muodostumisen suhteen yksiköiden todellisia rajoja seuraten. Löydöt talletettiin ja luetteloiitiin yksiköittäin. Tutkittuja yksiköitä ei dokumentoitu erillisille lomakkeille, vaan ne ja niiden keskinäiset suhteet kuvailtiin kaivausten päiväkirjaan. Ainoastaan tutkituilla maakerroksilla on yksikkönumero; ainoa kaivauksilla todettu kiinteä rakenne oli mainittu kivijalka, jota paljastui vain pieneltä alueelta kaivausalueen itäkulmasta. Ainoa kaivauksissa todettu negatiivinen yksikkö puolestaan oli jätekuoppa sinänsä (lukuun ottamatta vuoden 2002 koekuoppaa kaivausalueella). Sekä varsinaiselta kaivausalueelta että koeojista poistettiin pintamaa lapioin 20-30 cm syvyyteen saakka, minkä jälkeen kaivamista jatkettiin etupäässä lastoin. Lapioin poistettua pintamaata ei seulottu, mutta kaikki muu maa-aines seulottiin silmäkooltaan 5 x 5 mm seulalla.

2.2. Pääkaivausalue

Kaivaus aloitettiin poistamalla nurmikerros ja sen alaiset nuorimmat maakerrokset (= pintamaa). Pintamaa poistettiin lapioin ja lapiointi lopetettiin n. 30 cm syvyydessä lähestyttäessä pintamaiden oletettua alareunaa. Tässä vaiheessa maan todettiin olevan koostumukseltaan jonkin verran erilaista kuin pintamaa, joskaan selvää rajaa pintamaan ja sen alla olevan kerroksen välillä ei kyetty havaitsemaan sen paremmin tasossa kuin profiilissakaan. Näin ollen pintamaan ja sen alla oleva kerros (SY 1) on erotettu toisistaan puolittain keinotekoisesti.

SY 1 oli tumma (musta/harmaa) maakerros, joka koostui pääasiassa hiekasta, kun puolestaan pintamaa koostui etupäässä mullasta. SY 1:n hiekkaan oli sekoittunut nokea ja hiiltä sekä jonkin verran pieniä, noin nyrkinkokoisia kiviä ja hieman tiiliä. Lisäksi kerroksessa oli satunnaisesti pienikokoista puusälää. Kerros oli koostumukseltaan melko tasalaatuinen, joskin siellä täällä tavattiin pieniä, vaaleampia hiekkalinssejä. Kerroksesta tehtiin runsaasti löytöjä, jotka kuitenkin ajoittuvat pitkälle aikavälille 1700-luvulta 1900-luvulle asti. Moderneja (tässä yhteydessä: 1900-luvulle ajoittuvia) löytöjä oli SY 1:ssä silti selvästi vähemmän kuin pintamaakerroksessa. SY 1:n paksuus vaihteli n. 5-30 cm välillä siten, että kerrosta oli ohuesti kaivausalueen reunoissa ja paksusti alueen keskellä. Jo tässä vaiheessa alkoi näyttää ilmeiseltä, että kyse oli jonkinlaisen kuopan täytteestä.

Kaivausalueen länsikulmassa SY 1:n alta paljastui vaaleankellertävä, puhdas, luonnollinen hiekkakerros. Kaivausalueen eteläkulmassa/lounaisreunassa SY 1:n alta puolestaan paljastui tiiviimpi ja tummempi puuroskan sekainen kerros (SY 2), joka näytti sukeltavan syvemmälle kaivausalueen keskustaa kohti ja jonka katsottiin edustavan SY 1:n alla olevaa kerrosta. SY 2 oli paitsi tummempi ja tiiviimpi kuin SY 1 myös koostumukseltaan epätasaisempi: kerros näytti koostuvan lähinnä epämääräisestä puuroskasta, jonka seassa oli muun orgaanisen aineksen lisäksi hiilenmurusia ja savea. Kaivausalueen keskustaa kohti mentäessä SY 1:stä aluksi selvästi erottunut kerros muuttui kuitenkin vähemmän tiiviiksi ja kaikkiaan hyvin epämääräiseksi, eikä SY 1:n ja SY 2:n rajaa enää erottunut. Siellä täällä kuopan alueella SY 1:n ja SY 2:n välissä näytti olevan ohuita puuroskaläiskiä, joiden katsottiin erottavan SY 1:tä ja SY 2:ta toisistaan. SY 2:na pidettyä kerrosta kaivettiin siis koko jätekuopan alueella (ja se oli siis kokonaisuudessaan SY 1:n alla), mutta etenkin kuopan keskiosan ja kaivausalueen koillisreunan tienoilla SY 2 oli vain parin sentin paksuinen ja varsin keinotekoisesti erotettu SY 1:stä; kaivausalueen eteläkulmassa ja lounaisreunan luona kerros oli sen sijaan paikoin selvästi yli 10 cm paksuinen.

SY 2:n alta paljastui puuroskaa. Alkuun yhtenäiseltä näyttänyt puuroskakerros, jossa oli myös joitain isompia puunsäleitä, osoittautui lopulta sekä ohueksi että läiskittäiseksi, mutta puuroskaa pidettiin kuitenkin SY 2:n alarajana. Kaivausalueen eteläkulmasta tuli SY 2:n poistamisen jälkeen jo esiin puhdas hiekkakerros, ts. pohjamaa. Samoin länsikulmassa puhdas pohjamaa oli jo esillä laajalta alueelta, ja tutkittavan ilmiön (jäte)kuoppamainen luonne oli jo ilmeinen.

SY 2:n alainen kerros (SY 5) oli koostumukseltaan hyvin samankaltaista kuin SY 2, ja kyseisiä kerroksia erottavaksi tekijäksi katsottiin yllä mainittu ohut puuroskakerros (joka poistettiin osana kerrosta SY 5). Siellä missä puuroskakerrosta ei ollut havaittavissa, kahden kerroksen välillä ei ollut havaittavaa eroa, eli kyseisten kerrosten erottaminen toisistaan oli jälleen ainakin osittain keinotekoista. SY 5 oli tumma, melko irtonainen ja kuivahko harmaanruskea hiekkakerros, jonka seassa oli jonkin verran pieniä, noin nyrkinkokoisia kiviä sekä satunnaisesti tiilenkappaleita. Myös puuroskaa ja hiiltä oli seassa jonkin verran. SY 5 oli koostumukseltaan melko tasalaatuista. Kerroksen paksuus vaihteli ollen keskimäärin n. 10 cm.

SY 5 oli tutkittavan kuopan alimmainen kerros, eli SY 5:n poistamisen jälkeen kuopan pohja oli saavutettu. Pohjan puhtaassa hiekassa oli paikoitellen hiiliraitoja, mutta SY 5:n alta kauttaaltaan paljastunut vaalea, kellertävänruskea hiekkakerros oli ilmeisen luonnollinen alkuperältään; hiiliraitojen luonne tosin jäi epäselväksi. SY 5:n poistamisen myötä kaivausalueen itäkulmasta paljastui myös kaistale rakennuksen kivijalkaa. Osa kivistä oli ollut näkyvissä jo aiemmin, mutta vasta tässä vaiheessa todettiin kyseessä olevan osa kiinteää rakennelmaa.

Tutkittu jätekuoppa sijoittui lähes kokonaisuudessaan kaivausalueella; ainoastaan kaakossa kuoppa jatkui kaivausalueen ulkopuolelle. Kuopan reunat olivat jokseenkin selvät kaakon ja luoteen välisellä sektorilla, mutta kaivausalueen pohjoisnurkassa ja kivijalan ympäristössä kuopan ”kuoppamaisuus” ei ollut kovin ilmeistä. Ilmeisesti kuoppa täytteenen liittyi rakennukseen, jonka kivijalka kaivauksissa paljastui. Kuopan alimmainen kerros (SY 5) peitti kivijalkaa, mutta on epäselvää, viittaako tämä kuopan (täytteen) kivijalkaa nuorempaan ikään. Alustava vaikutelma on, että rakennus ja kuoppa liittyisivät toisiinsa ja olisivat kutakuinkin samanaikaisia, jolloin kuopan täyte oli jälkikäteen levinnyt tuhoutuneen rakennuksen kivijalan päälle. Hieman epäselvää on myös se, kuinka todellisia kuopasta erotetut eri täyterrokset (SY

1, 2 ja 5) olivat, eli kuopan täyttämisen/täyttymisen dynamiikka ei ainakaan toistaiseksi ole selvää. Esiinelöytöjen tarkempi analyysi voi tosin tuoda lisävalaistusta asiaan.

2.3. Koeoja 1

1 x 6 metrin kokoinen koeoja 1 avattiin kaivausten kolmantena päivänä. Koeoja sijoitettiin samaan linjaan kaivausalueen pituussuunnan suhteen, neljän metrin päähän kaivausalueen kaakkoisreunasta. Koeojasta poistettiin nurmi ja pintakerros lapiolla, eikä maata seulottu. Kun pintamaata oli poistettu parikymmentä senttiä, kaivamista jatkettiin kerroksena SY 8, vaikka todellisuudessa se ei eronnut millään tavoin pintamaasta; jako pintamaan ja SY 8:n välillä koeoja 1:ssä on siis täysin keinotekoinen. SY 8 oli hyvin tumma, harmaanruskea hiekkakerros, jonka seassa oli nokea ja hiiltä. Koeojasta paljastui hiiltynyttä puuta SY 8:aa kaivettaessa: ojan keskivaiheilla oli poikittain yksinäinen hirsi ja luoteispäädyssä ojan suuntainen lauta. Merkkejä varsinaisista rakenteista ei todettu, vaan puut vaikuttivat irtonaisilta. Puiden alla oli vielä kerrosta SY 8, joka kuitenkin loppui varsin pian rajautuen vaaleaan hiekkakerrokseen (SY 3).

SY 3 oli vaaleanruskeaa/kellertävää, irtonaista ja puhdasta hiekkaa, jota oli koeojassa lähes kauttaaltaan, mutta kerros oli kuitenkin huomattavasti selkeämpi ja paksumpi luoteispäässä. Kerros oli paikoin melko hienoa hiekkaa, paikoin karkeampaa. Hiekkakerroksen yläosa oli punertava, mikä näytti viittaavan palamiseen, joskaan muita palojälkiä ei hiekkakerroksen yläpinnassa ollut. Hiekkakerroksen paksuus vaihteli lähes olemattomasta yli viiteen senttiin ollen keskimäärin parin sentin paksuinen. Hiekan alta paljastui ohut, keskimäärin 1-2 senttiä paksu hiiltynyt kerros, joka ei ensin hahmottunut yhtenäisenä kerroksena ja poistettiin osana SY 3:a. Koeojan profiileista hiiliraita erottui kuitenkin selkeästi yhtenäiseksi kerrokseksi, joka tosin oli paljon selkeämpi ojan luoteispäässä. Hiiltynyt kerros oli koostumukseltaan hienojakoinen, ikään kuin hiiltynyt maanpinta, eikä sen seasta tunnistettu suurempia (puu)hiilenkappaleita. Hiiltyneen kerroksen alapuolella jatkui muutamia senttejä samanlainen puhdas hiekkakerros kuin sen yläpuolellakin.

Hiekan alta alkoi karkeampi hiekasta ja sorasta muodostuva kerros, jossa oli runsaasti kiviä (SY 6) ja joka rajoittui suunnilleen koeojassa olleen hiiltyneen hirren luoteispuolelle. Tämän kerroksen paksuus oli reilu 10 cm, ja sen alta todettiin koeojan luoteisosassa pohjasavi reilun 60 cm syvyydessä nykyisestä maanpinnasta. Koeojan kaakkoispäässä esiin tuli suurista kivistä muodostuva epätasainen kivikko, joka näytti luonnolliselta pikemminkin kuin ihmisen tekemältä. Kivikko alkoi paljastua jo SY 1:n poistamisen jälkeen, joskin hiekkakerroksesta SY 3 ja siihen liittyvästä hiiltyneestä kerroksesta oli profiilissa merkkejä myös koeojan kaakkoispäässä päässä (eli ko. kerrokset oli siis poistettu osana SY 1:tä epäselvien kerrosrajojen vuoksi). Minkäänlaista selvää rajaa SY 6:na poistetun yksikön ja kivikon välillä ei ollut havaittavissa, vaikka suuremmat kivet keskittyivätkin koeojan kaakkoisosaan. Luoteispäässä kivensekaista hiekkakerrosta oli n. 10 cm paksuudelta, minkä jälkeen vastaan tuli pohjasavi. Kaakkoispäässä kivikon alle ei päästy lainkaan.

Koeoja 1:stä havaittujen ilmiöiden luonne jäi epäselväksi. On mahdollista, että hiiltyneet puut ja hiiltynyt kerros edustavat jonkinlaisen rakenteen jäänteitä, mutta tätä ei voitu varmistaa; hiiltynyt kerros voisi edustaa myös vanhaa maanpintaa. Kaivannon pohjalta paljastunut kivikko oli kuitenkin ilmeisesti luontainen. Koeojasta tuli löytöjä, mutta selvästi vähemmän kuin varsinaiselta kaivausalueelta. Löydöt myös keskittyivät nurmikön alaisiin kerroksiin, kun taas hiiltynyt kerros ja hiekka sen ympärillä oli suhteellisen löydötöntä.

2.4. Koeoja 2

1 x 4 m kokoinen koeoja 2 avattiin kaivausten neljäntenä päivänä. Koeoja 2 asetettiin kulkemaan samansuuntaisesti koeoja 1:n kanssa, kolmen metrin päähän varsinaisen kaivausalueen kaakkoisreunasta ja samaan linjaan varsinaisen kaivausalueen lounaisreunan kanssa. Myös koeoja 2:sta poistettiin nurmi ja pintakerros lapioin ja seulomatta, minkä jälkeen kaivamista jatkettiin yksikkönä SY 9, joka oli koostumukseltaan samanlaista kuin koeoja 1:n yksikkö SY 8.

SY 9:n alta paljastui noin neliön alueelta pienehköjen kivien ja tiilenkappaleiden keskittymä. Muutamat kivistä vaikuttivat palaneilta, mutta keskittymässä ei sinänsä ollut mitään merkille pantavaa. Keskittymän dokumentoinnin jälkeen kivien ympärille jäänyt maa poistettiin omana yksikkönään SY 7, joskin se oli todellisuudessa samaa kerrosta kuin SY 9. Muualla koeoja 2:ssa SY 1:n alta (ja siis myös SY 7:n alta) tuli vastaan puhdas kellertävä hiekkakerros (SY 4) ja siihen liittyvä hiiltynyt kerros, joka oli samanlainen kuin koeojan 1:ssä havaittu hiiltynyt kerros. Kivikeskittymä näytti liittyvän hiekka- ja hiiltyneeseen kerrokseen (ts. keskittymä oli suoraan ko. kerroksen yläpuolella) ja hiiltynyt kerros vaikuttikin lähinnä vanhan maanpinnan tasolta. Mitään kulttuurikerrokseen viittaavaa ei enää hiiltyneen kerroksen alapuolelta todettu. Kaikkiaan myös koeoja 2 oli vähälöytöinen verrattuna varsinaiseen kaivausalueeseen.

2.5. Pikisaaren pohjoisrannan laiturirakenteet

Pikisaaren pohjoisrannalla, n. 80 m varsinaisesta kaivausalueesta pohjoiseen on edelleen näkyvissä puisia laiturirakenteita. Rakenteiden ajoitus on epäselvä, mutta ne voisivat periaatteessa liittyä pikiruukin (myöhempien vaiheiden) toimintaan. Vedenrajassa olevat rakenteet ovat näkyvissä, mutta rakenteita on myös hautautuneena rantahietikkoon. Hiekkaan hautautuneita puurakenteita (lähinnä puupaaluja sekä useiden metrien pituisia yksittäisiä vaakapuita), paljastettiin osittain kuvaamista varten, minkä jälkeen ne peitettiin.

3. LÖYDÖT

Kaivaukset olivat kokoonsa nähden hyvin runsaslöytöiset. Suurin osa kaikista löydöistä tehtiin varsinaiselta kaivausalueelta jätekuopan täytteestä yksiköistä SY 1, SY 2 ja SY 5. Kaivausten suurimman yksittäisen löytöryhmän muodostavat eläintenluut, joita talletettiin kaikkiaan reilut 45 kg/8600 fragmenttia. Painonsa puolesta seuraavaksi suurimman löytöryhmän muodostavat naulat, joita löydettiin n. 15 kg/1470 kpl.

Keramiikkaa saatiin talteen yhteensä reilut 11 kg/2830 fragmenttia. Keramiikka-aineistoa hallitsee punasavikeramiikka, jota on n. 8780 g/1370 palaa (n. 79 % keramiikka-aineistosta painon mukaan). Seuraavaksi suurimmat ryhmät ovat piiposliini (n. 1070 g/630 palaa, 9,7 %) ja fajanssi (n. 950 g/650 palaa, 8,6 %). Posliinia on yhteensä n. 220 g/160 palaa ja kivasavikeramiikkaa vain nimeksi (n. 60 g/10 palaa). Esinelasia talletettiin n. 2530 g, ikkunalasia n. 1680 g ja liitupiippuja n. 2430 g/1060 fragmenttia. Löytöihin kuuluu lisäksi suurehko määrä sekalaisia rauta- ja muita metalliesineitä. Kuopan täytteestä talletettiin myös runsaasti piitä (reilut 3000 g/700 kpl), josta osa oli pieniä, työstämättömiä noduleita; noduleiden runsauden syy kuopan täytteessä jäi epäselväksi.

Löydöt muodostavat tällä hetkellä ainoan ajoitusperusteen kuopan käytölle. Vaikka löytöjen analyysi muiden löytöjen kuin luiden osalta (FM Anna-Kaisa Puputti työstää parhaillaan luuaineistoa) on tätä kirjoitettaessa aloittamatta, kuopan käyttö

voitaneen ajoittaa 1700-luvun loppuun ja/tai 1800-luvun alkupuolelle. Etenkin piiposliini, jota oli melko runsaasti kuopan täytteessä, viittaa siihen, että kuopan käyttö/täyttö ajoittuisi aikaisintaan 1700-luvun loppuun. Myös muiden löytöjen osalta yleisvaikutelma on, että mukana on sekä 1700-luvun loppupuolelle ja 1800-luvun alkupuolelle ajoitettavaa materiaalia. Löytöjen joukossa on myös ilmiselvästi nuorempaa aineistoa, mutta kuopan alustavaa ajoitusta 1700- ja 1800-luvun taitteen tienoille voidaan pitää perusteltuna.

4. YHTEENVETO

Oulun Pikisaassa tutkittiin toukokuussa 2006 yhteensä 30 neliömetrin alue. Kaivauksissa tutkittiin 1700- ja 1800-lukujen taitteeseen ajoittuva jätekuoppa. Kuoppa oli muodoltaan pyöreähkön epäsäännöllinen, halkaisijaltaan yli 4 metriä ja syvyydeltään parikymmentä senttiä. Kuoppa ilmeisesti liittyi rakennukseen, josta tutkimuksissa tosin paljastui pieni osa kivijalkaa kaivausalueen itänurkan tuntumasta. Kuopan käytön/täytön dynamiikka on toistaiseksi epäselvä, sillä vaikka täytteestä erotettiin kolme eri kerrosta, niiden väliset suhteet eivät ole täysin selvät. Toistaiseksi ei siis ole tiedossa, kuinka pitkän ajan kuoppa oli käytössä ja täytettiinkö se yhdellä kertaa vai pidemmän ajan kuluessa, mutta löytöjen analyysi tuonee asiaan lisävalaistusta. Koeojista ei tehty merkittäviä löytöjä, mutta etenkin koeojasta 1 tehdyt havainnot viittaavat siihen, että nyt tutkitun kuopan (ja sen yhteydestä todetun kivijalan) välittömässä läheisyydessä voi olla muutakin muinaisjäännöskantaa.

Vaikka tutkittu jätekuoppa löytöineen on näennäisesti varsin vaatimaton, se tarjoaa suhteellisen suljettuna ja ilmeisesti melko lyhyellä aikavälillä muodostuneena ilmiönä erinomaista materiaalia esimerkiksi talouden ja kulutuskäyttäytymisen tutkimukseen 1700- ja 1800-luvun taitteen Pikisaassa. Kohtuullisen nuoresta iästään huolimatta alue on ehdottomasti jatkotutkimusten arvoinen ennen kohteessa mahdollisesti tapahtuvaa uudisrakentamista; kesällä 2006 todetut jäännökset lienevät nimittäin tuhoutumisuhan alla uudisrakentamisen yhteydessä. Koko Pikisaari ja pikiruukin ympäristö erityisesti tulisi käsittää merkittäväksi kulttuurihistorialliseksi kokonaisuudeksi, eikä tarkastella alueen kulttuuriperinnön suojelua pelkästään 1600-luvun pikiruukin jäänteiden säilyttämisen kannalta. Historiallisen ajan arkeologian näkökulmasta erityisen kiinnostavaa on paikan luonne (esi)teollisena tuotanto- ja käsityöläisyysalueena.

Oulussa 17.11.2006

FT Vesa-Pekka Herva

5. LÄHDEVIITTEET

Alatarvas, K., Arminen, K. & Lipponen, S. 2003. *Oulun Pikisaaren pikiruukki: teollisuusarkeologinen koekaivaus*. Kaivausraportti. Oulun yliopisto, arkeologian laboratorio.

Rossi, A. 2004. *Vain kattila ja renki? Oulun Pikisaaren pikiruukki tuotantolaitoksena ja säikeenä tervatuotteiden kansainvälisessä verkossa*. Yleisen arkeologian pro gradu -tutkielma. Oulun yliopisto, Taideaineiden ja antropologian laitos.

6. DIAKUVALUETTELO

Arkistonro	Pvm	Aihe	Suunta	Kuvaaja
27052	18.5.	Kookuva		
27053	18.5.	SY 1. hiekkamaa.	320	LH
27054	18.5.	SY 2. pinta.	60	OV
27055	18.5.	SY 2. pinta. Luoteiskulma	330	JH
27056	18.5.	SY 2. pinta. Länsikulma.	255	AK
27057	18.5.	SY 2. pinta. Koillissivu.	30	JM
27058	18.5.	Koeoja 1, SY 8, yleiskuva.	120	MM
27059	18.5.	Koeoja 1, SY 8, yleiskuva.	300	KJ
27060	18.5.	Koeoja 1, SY 8, puu, länsipää.	205	JL
27061	18.5.	Koeoja 1, SY 8, puu, itäpää.	211	MN
27062	18.5.	Laiturin reuna.	315	OV
27063	18.5.	Laiturin reuna.	185	OV
27064	18.5.	Laiturin Linnansaareen päin.	100	JM
27065	19.5.	Keramiikan pala. SY 2.	300	SR
27066	19.5.	Koeoja 2, SY 9 ja SY 4.	120	ST
27067	19.5.	Koeoja 2, SY 9 ja SY 4.	300	VT
27068	19.5.	Koeoja 1, SY 3.	300	VT
27069	19.5.	Koeoja 1, profiili.	210	VT
27070	19.5.	Koeoja 1, profiili. X=103; Y=1010,43.	210	ST
27071	22.5.	SY 2. puuroska.	14	SK
27072	22.5.	SY 2. puuroska.	85	SK
27073	23.5.	Koeoja 2 profiili. Y= 1008-1009.	30	JM
27074	23.5.	Koeoja 2, profiili. Y=1009-1010.	30	JM
27075	24.5.	Pikitynnyrin kansi.		SK
27076	24.5.	Pikitynnyrin kansi.		SK
27077	24.5.	Pikitynnyrin kansi.		SK
27078	24.5.	Pikitynnyrin kansi.		SK
27079	24.5.	Laiturin rakenteen paalu.	198	KM
27080	24.5.	Laiturin rakenne ja pikipannu.	195	KM
27081	24.5.	Laiturin rakenne.	195	KM
27082	24.5.	Laiturin rakenne rantaan päin.	180	KM
27083	24.5.	Laiturin rakenne ylhäältä päin.		KM
27084	24.5.	Kaivanto SY 5:n poiston jälkeen.	14	MM
27085	24.5.	Kaivanto SY 5:n poiston jälkeen.	14	MM
27086	24.5.	Kaivanto SY 5:n poiston jälkeen.	30	MM
27087	24.5.	Kaivanto SY 5:n poiston jälkeen.	90	MM
27088	24.5.	Kaivanto SY 5:n poiston jälkeen.	330	MM
27089	24.5.	Kaivannon kivijalka.		MM
27090	24.5.	Kaivanto SY 5:n poiston jälkeen.	260	MM
27091	24.5.	Kaivannon profiili. X=101-102.	120	JV
27092	24.5.	Kaivannon profiili. X=102-103.	120	JL
27093	24.5.	Kaivannon profiili. X= 103-104.	120	JL
27094	24.5.	Kaivannon profiili. X=104; Y=1004-1005.	30	JV
27095	24.5.	Kaivannon profiili. Y= 1003-1004.	30	JV
27096	24.5.	Kaivannon profiili. Y= 1002-1003.	30	JV
27097	24.5.	Kaivannon profiili. Y=1001-1002.	30	JV
27098	24.5.	Kaivannon profiili. Y=1000-1001.	30	JV
27099	24.5.	Matolinna.		VT

27100	26.5.	Kaivausalue täyttämisen jälkeen	90	JO
27101	26.5.	Kaivausalue täyttämisen jälkeen	120	JO
27102	26.5.	Kaivausalue täyttämisen jälkeen		JO

7. DIGIKUVALUETTELO

Kuvanro	Pvm	Aihe	Suunta	Kuvaaja
1	18.5.	SY 2. hiekkamaa.	320	SM
2	18.5.	SY 2. hiekkamaa.	55	AP
3	18.5.	Kaivanto SY 2, länsikulma.	255	OV
4	18.5.	Kaivanto SY 2, koilliskulma.	30	AP
5	18.5.	Työkuva.	70	JH
6	18.5.	Työkuva.	180	JH
7	18.5.	Työkuva		JH
8	18.5.	Laiturin reuna.	325	JH
9	18.5.	Laiturin reuna.	185	JH
10	18.5.	Laiturin reuna.	185	JH
11	18.5.	Laiturin reuna.	150	JH
12	22.5.	Kaivanto SY 2, puuroska.	95	JL
13	23.5.	Koeoja 1, profiili. Y=1009-1010.	140	OV
14	23.5.	Koeoja 1, profiili. Y=1010-1011.	140	OV
15	23.5.	Koeoja 1, profiili. Y=1011-1012.	140	OV
16	23.5.	Koeoja 1, profiili. Y=1012-1013.	140	OV
17	23.5.	Koeoja 1, profiili. Y=1013-1014.	140	OV
18	23.5.	Koeoja 1, profiili. Y=1014-1015.	140	OV
19	23.5.	Koeoja 2, profiili.Y=1008-1009.	30	SK
20	23.5.	Koeoja 2, profiili.Y=1009-1010.	30	SK
21	23.5.	Koeoja 2, profiili. Y=1010-1011.	30	SK
22	23.5.	Koeoja 2, profiili. Y=1011-1012.	30	SK
23	23.5.	Koeoja 2, profiili. Y=1011-1012.	30	JH
24	23.5.	Laiturirakennelma.		ST
25	23.5.	Laiturirakennelma.		ST
26	23.5.	Laiturirakennelma.		ST
27	23.5.	Laiturirakennelma.		ST
28	23.5.	Laiturirakennelma.		ST
29	23.5.	Työkuva laiturilta.		ST
30	23.5.	Laiturirakennelma.		ST
31	23.5.	Laiturirakennelma.		ST
32	23.5.	Laiturirakennelma.		ST
33	23.5.	Laiturirakennelma.		ST
34	23.5.	Laiturirakennelma.		ST
35	23.5.	Laiturirakennelma.		ST
36	23.5.	Laiturirakennelma.		ST
37	23.5.	Laiturirakennelma.		ST
38	26.5.	Kivijalka kaivannosta päältä katsottuna.	30	JO
39	26.5.	Kivijalka kaivannosta päältä katsottuna.	30	JO
40	26.5.	Profiili kaivannon kivijalasta.	30	JO
41	26.5.	Profiili kaivannon kivijalasta.	30	JO
42	26.5.	Profiili kaivannon kivijalasta.	30	JO

Valokuvaaja	Nimen lyhenne
Leena Haverinen	LH
Outi Virtanen	OV
Anna Kärnä	AK
Janna Muuronen	JM
Mikko Matikainen	MM
Katja Mutka	KM
Jonna Lapinkangas	JL
Merja Muilu	MN
Sarianna Kivimäki	SK
Sanna Ritari	SR
Sisko Toratti	ST
Vilma-Lotta Tallgren	VT
Jouni Väänänen	JV
Antti Palmroos	AP
Jani Oravisjärvi	JO
Jukka Heikkilä	JH

8. KARTTALUETTELO

Kartta 1. Ote peruskartasta 3444 09 OULU (1:20 000)

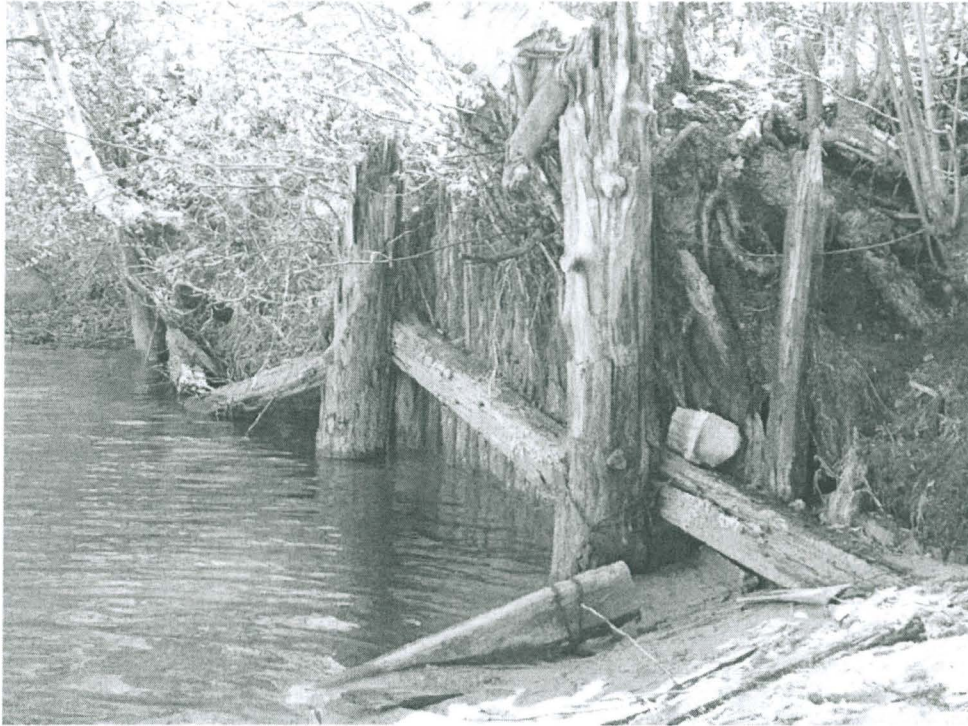
Kartta 2. Oulu Pikisaari yleiskartta

Kartta 3. Kaivausalue SY 1:n poiston jälkeen

Kartta 3. Kaivausalue SY 5:n poiston jälkeen

Kartta 4. Koeoja 1, SY 8 osin poistettu

Kartta 5. Koeoja 2, SY 9 osin poistettu

Kuva 3. Pikisaaren pohjoisrannalla säilynyttä laiturirakennetta.

Kuva 4. Pikisaaren pohjoisrannan hiekkaan hautautuneita laiturirakenteita osittain paljastettuna.

Kuva 1. Kaivausalue itään päin kuvattuna. Jätekuopan täyttö on hyvin tummaa likamaata. Etualan vaalea hiekka on puhdas, luonnollinen hiekkakerros.

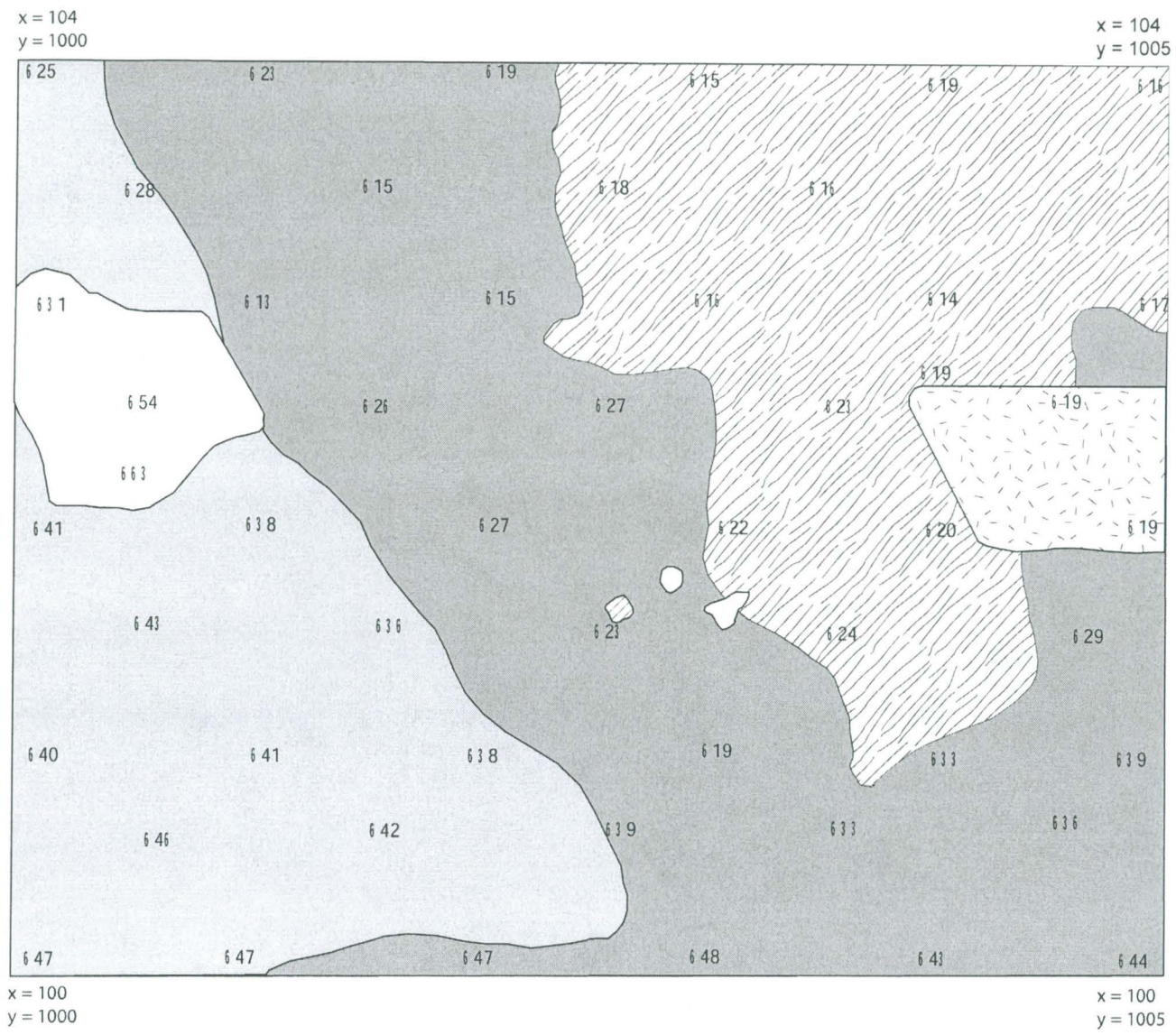

Kuva 2. Kaivausalueen itäkulmasta paljastunutta kivijalkaa.

0 50 m

<p>Oulu Pikisaari Herva 2006</p>	<p>Yleiskartta Vuoden 2006 kaivausalue sekä koejot 1 ja 2 (harmaalla) suhteessa vuoden 2002 koekuoppiin</p>	
<p>Piirretty K. Armisen vuoden 2002 Pikisaaren koekaivausten yleiskartan päälle</p>	<p>Oulun yliopiston arkeologian laboratorio</p> <p>PL 1000 90014 Oulun yliopisto p. 08-553 3238</p>	

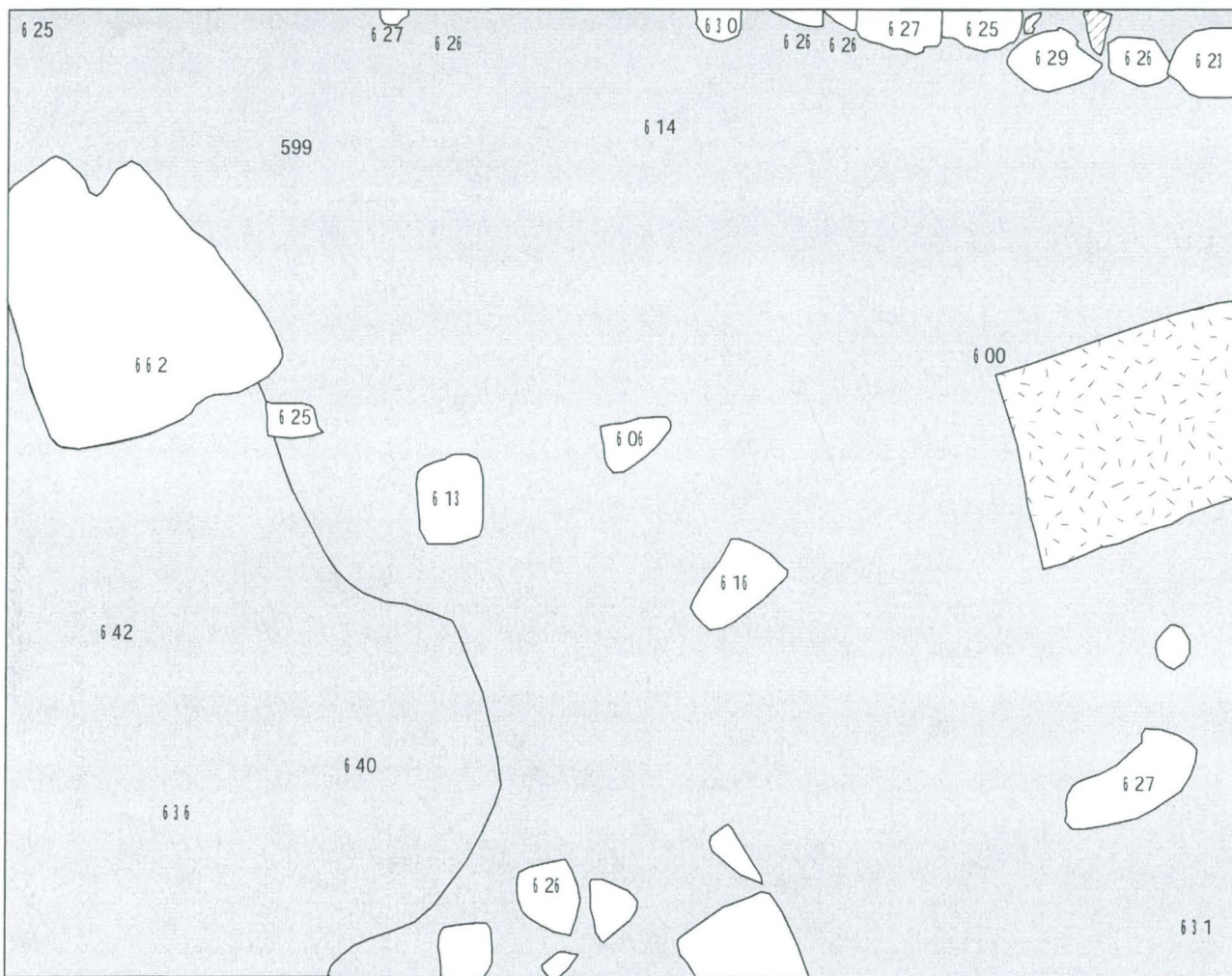

- Puhdas hiekka
- Tiili
- Likamaa (SY 2)
- Koekuoppa
- Puuroska (SY2)
- Kivi

<p>Oulu Pikisaari 2006 Herva 2006</p>	<p>Kaivausalue SY 1:n poiston jälkeen</p>	
<p>Kenttäpiirros: opetuskaivauksen opiskelijat Piirros: Markus Suuronen & Marja-Riitta Luostarinen</p>	<p>Oulun yliopiston arkeologian laboratorio PL 1000 90014 Oulun yliopisto p. 08-553 3238</p>	

x = 104
y = 1000

x = 104
y = 1005

x = 100
y = 1000

x = 100
y = 1005

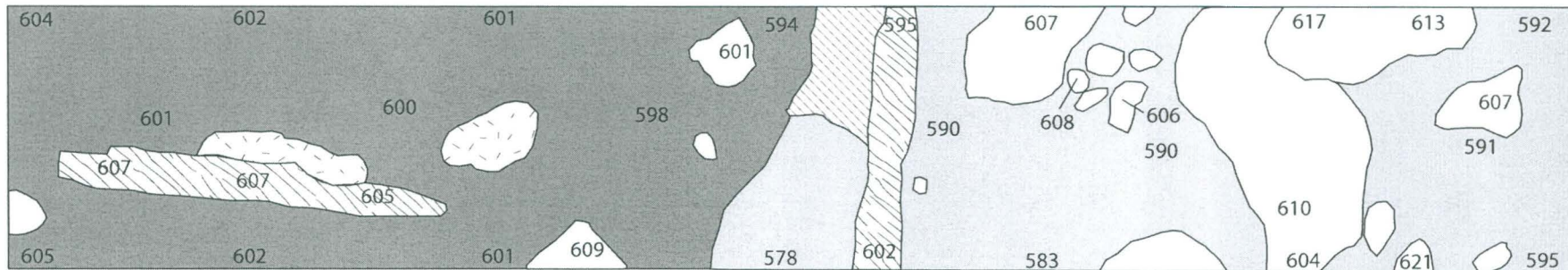

- Puhdas hiekka
- Tiili
- Koekuoppa
- Kivi
- Jätetuopan reuna

<p>Oulu Pikisaari 2006 Herva 2006</p>	<p>Kaivausalue SY 5:n poiston jälkeen</p>	
<p>Kenttäpiirros: opetuskaivauksen opiskelijat Piirros: Markus Suuronen & Marja-Riitta Luostarinen</p>	<p>Oulun yliopiston arkeologian laboratorio</p> <p>PL 1000 90014 Oulun yliopisto p. 08-553 3238</p>	

x = 104
y = 1009

x = 104
y = 1015

x = 103
y = 1009

x = 103
y = 1015

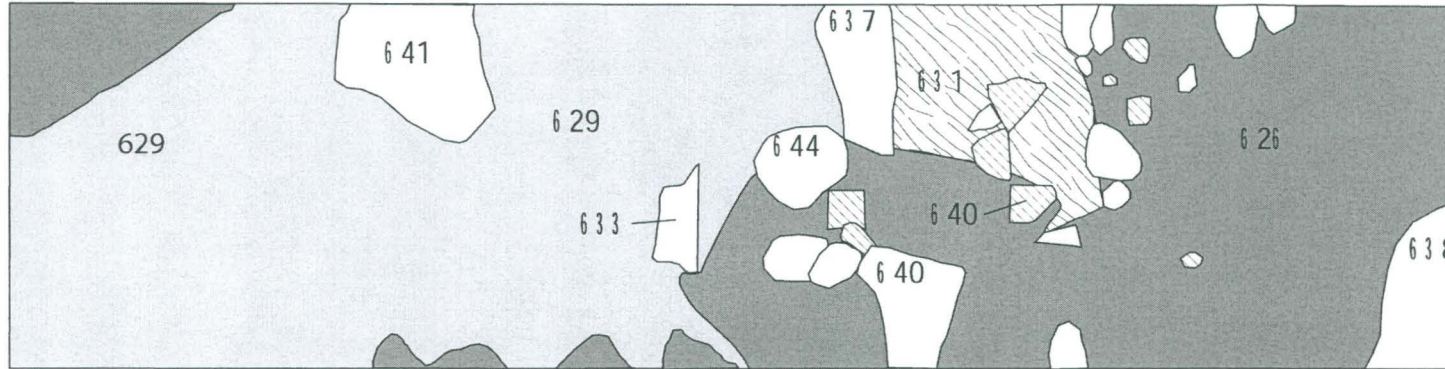
- Vaalea hiekka (SY 3)
- Hiilensekainen hiekka (SY 3)
- Likamaa (SY 8)
- Hiilensekainen likamaa (SY 8)
- Puu
- Kivi

Oulu Pikisaari 2006 Herva 2006	Koeoja 1, SY 8 osin poistettu	
Kenttäpiirros: opetuskaivauksen opiskelijat Piirros: Markus Suuronen	Oulun yliopiston arkeologian laboratorio	
	PL 1000 90014 Oulun yliopisto p. 08-553 3238	

x = 101
y = 1008

x = 101
y = 1012

x = 100
y = 1008

x = 100
y = 1012

- Hiekka (SY 4)
- Tiili
- Likamaa (SY 7/9)
- Puuroska
- Kivi

Oulu Pikisaari 2006 Herva 2006		Koeja 2, SY 9 osin poistettu	
Kenttäpiirros: opetuskaivauksen opiskelijat Piirros: Markus Suuronen & Marja-Riitta Luostarinen		Oulun yliopiston arkeologian laboratorio	
		PL 1000 90014 Oulun yliopisto p. 08-553 3238	

LÖYTÖLUETTELO

Löydöt on luetteloitu yksiköittäin siten, että varsinainen kaivausalue, koeoja 1 ja koeoja 2 esiintyvät omina kokonaisuuksinaan. Kunkin kokonaisuuden yksiköt on luetteloitu ylimmästä yksiköstä alimpaan, joten yksiköt eivät ole luettelossa numerojärjestyksessä.

Kaivaustunnus: Oulu Pikisaari 2006
Aihepiiri: Historiallisen ajan kaivaus
Kaivausaika: 15.5-26.5.2006
Kaivausjohtaja: Vesa-Pekka Herva
Löytöluettelo: Markus Suuronen, Jani Oravisjärvi ja Marja-Riitta Luostarinen
KM: 2006047: 1-144.

KAIVAUSALUE

Pintamaa

1. Posliinia 33,9g
16 kappaletta, joissa 2:ssa reikäkoristelu, 1:ssä siirtokuva ja 1:ssä maalauskoristelu.
2. Piiposliinia 356,3g
103 kappaletta, joista 9 reunapalaa, 1 kahva ja 24 koristeltua palaa.
3. Fajanssia 27,5g
16 kappaletta, joista koristelua 2 palassa.
4. Punasavikeramiikkaa 240,5g
42 kappaletta, joista 5 reunapalaa. 2:ssa täplä-, 2:ssa bolus- ja 9:ssä engobekoristelua. 5:ssä lasite on läpikuultava, 4:ssä tummanruskea ja 2:ssa vihertävä. 1 palassa on myös kivasavikeramiikkamainen pinnoite.
5. Kivasavikeramiikkaa 7,5g
1 kappale
6. Liitupiippuja 132,9g
48 kappaletta, joista 39 varren kappaletta ja 8 pesän kappaletta. 1 pesän kappaleessa koristelua.
7. Ikkunalasia 487,4g
8. Esinelasia 526,2g
158 kappaletta, joista 12 reunapalaa, 9 pohjapalaa ja 2 jalkaa.
Kappaleet ovat sinistä, valkoista, vihreää ja väritöntä lasia. 1 kappaleessa jälkiä maalauksesta ja 1:ssä hionnasta.
9. Rahoja 2,5g
1 kappale (5-penninen vuodelta 1937)
10. Rauta- ja muita metalliesineitä 47,3g
2 kappaletta, joista 1 veitsenterä ja 1 veitsenkahva.
11. Nappeja 4,8g
2 kappaletta

12.	Luita	1610,5g
13.	Piitä 17 kappaletta	97,7g
14.	Kuonaa	63,7g
SY 1		
15.	Posliinia 70 kappaletta, joista 17 reunapalaa, 10 pohjapalaa ja 1 kahva. Reunapaloissa 5:ssä jälkiä sinisestä siirtokuvasta, 1:ssä oranssi siirtokuva, 7:ssä ruskea sisäpinta ja 1:ssä maalattu kuvio. 7 pohjapalassa sisäpinnalla sininen siirtokuva ja 1:ssä maalattu kukka. 17:ssä kylkipalassa sininen siirtokuva, 6:ssa ruskea väritys ja 4:ssä vaaleanpunainen maalattu kuvio.	99,0g
16.	Piiposliinia 325 kappaletta, joista 23 reunapalaa, 11 pohjapalaa ja 6 kahvaa. 4 reunapalassa sininen siirtokuva, 1:ssä musta, 3:ssa kultaus, 1:ssä oranssi, 1:ssä vihreä viiva ja 1:ssä jälkiä vihreästä kuviosta. 1 pohjapalassa maalattu kukkaiskuva sekä 1 kahvassa sininen painokuva. 4 kylkipalassa vaaleanvihreä väritys, 1:ssä punainen, 1:ssä violetti, 35:ssä sininen, 1:ssä vihreä raita, 4:ssä vihreä, 4:ssä ruskea siirtokuva ja 7:ssä erivärisiä raitoja.	367,3g
17.	Fajanssia 260 kappaletta, joista 25 reunapalaa, 5 pohjapalaa ja 1 kahva. 6 reunapalassa sininen ja 2:ssa ruskea painokuva. 3 sinisessä reunapalassa on myös jälkiä maalauksesta. 2 pohjapalassa on sininen painokuva. 23 kylkipalassa sininen siirtokuva, 19:ssä jälkiä sinisestä maalauksesta, 23:ssa siirtokuvia, 27:ssä vaaleansininen lasite, 1:ssä vihreä siirtokuva, 3:ssa keltainen lasite ja 12:ssa punainen siirtokuva.	328,4g
18.	Punasavikeramiikkaa 355 kappaletta, joista 57 reunapalaa, 13 pohjapalaa ja 1 kahva. 2 reunapalassa tumma punaruskea, 3:ssa kellertävän ruskea, 4:ssä vaalean ja ruskean kirjava, 4:ssä vihreän kirjava ja 1:ssä heleän vihreä lasite. 3 palassa boluskoristelua ja 3:ssa kahvaa jäljellä. 1 pohjapalassa tumman ruskea, 1:ssä kirkkaan vihreä, 1:ssä kellanvihreä ja 1:ssä kaksipuoleinen lasite. 2 palassa boluskoristelua. 6 kylkipalassa tumma- tai vaaleanvihreä, 1:ssä turkoosin sininen, 6:ssa vaalea oliivinvihreä, 30:ssä kellertävän ruskea, 10:ssä kirkkaan vihreä, 8:ssa keltainen, 20:ssä punaruskea, 24:ssä tumman ruskea ja 2:ssa epätasainen vihreän ja ruskean kirjava lasite. 20 kappaleessa bolus-, 3:ssa pilkku- ja 2:ssa sgraffitokoristelua.	1551,5g
19.	Kivisavikeramiikkaa 8 kappaletta, joista 1 reunapala.	47,4g
20.	Liitupiippuja 321 kappaletta, joista 168 varren kappaletta ja 153 pesän kappaletta. 18 pesän kappaletta sisältää koristelua, 14 leimoja ja 121:ssä ei ole leimaa.	761,4g
21.	Ikkunalasia	413,3g

22.	Esinelasia
113 kappaletta, joista 10 reunapalaa, 4 pohjapalaa ja 3 kahvaa. Kylkipaloja
91
kappaletta. Kappaleet ovat tummanvihreää, -ruskeaa, ruskeaa, vaaleansinistä ja
väritöntä lasia.	350,0g
23.	Rahoja
1 kappale (ruotsalainen kupariraha)	5,8g
24.	Rauta- ja muita metalliesineitä
38 kappaletta, joista 5 punnusta, korkki, 4 solkea, hevosen kenkä, 4 priikkaa,
kiila, ongenkoukku, haka, 6 plakkipeltiä (yhdessä naula), naula, iso hela, 2 rautalankaa,
nappi, saranarauta, komposiittiesine, 2 veitsenkahvaa (toisessa akantti/köynnöskoristelu
ja toisessa ulkopinta luuta ja sisäpinta metallia), lyhyt ketju, ohut levymäinen
simpukkakoriste (reikä alaosassa), sormus, nuppineula, nuppi ja mutteri.
Näiden lisäksi 43 tunnistamatonta rautaesinettä.	1635,0g
25.	Rautanauvoja
814 kappaletta	6184,0g
26.	Kuparisekoitteisia esineitä
28 kappaletta, joista 1 levy (teksti G H Tuira), 2 solkea, 1 salmiakkikuvion muotoinen
levy jossa koukku, 1 koristeltu reunalevy, 11 helaa ja 1 enkelisolki. Näiden lisäksi 11
tunnistamatonta rautaesinettä.	108,5g
27.	Nappeja
22,5 kappaletta, joista 1 kalvosinnappi.	47,5g
28.	Luita	11285,0g
29.	Luuesineitä
1 kappale (1 luuhylsy)	1,3g
30.	Piitä
273 kappaletta	1215,9g
31.	Kiviesineitä
4 kappaletta hiontakiviä.	216,1g
32.	Kuonaa	13,4g
SY 2		
33.	Posliinia
22 kappaletta, joista 4 reunapalaa ja 2 pohjapalaa. 2 reunapalassa monivärinen maalaus,
1:ssä ruskea kuviollinen reuna ja 1:ssä sininen painokuva. Molemmissa pohjapaloissa
monivärinen maalaus. 3 kylkipalassa ruskea lasite, 8:ssa sininen maalaus ja 3:ssa
monivärinen maalaus.	29,9g
34.	Piiposliinia
15 kappaletta, joista 2 koristeltua reunapalaa.	18,0g
35.	Fajanssia	199,4g

130 kappaletta, joista 8 reunapalaa ja 4 pohjapalaa. 4 reunapalassa sininen maalaus ja 4 ilman koristelua/maalausta. 2 pohjapaloista koristelematonta, 1:ssä sininen ja 1:ssä punainen maalaus. Kylkipaloista 75 koristelematonta, 35:ssä sininen, 5:ssä punainen maalaus ja 1:ssä sininen lasite.

36. Punasavikeramiikkaa 1919,2g
255 kappaletta, joista 53 reunapalaa, 4 pohjapalaa, 6 kädensijaa ja 1 jalka. 2 reunapalassa bolus- ja pilkkukoristelua, 10:ssä boluskoristelua, 9:ssä heleän vihreä, 1:ssä ruskehtavan vihreä, 1:ssä punertavan ruskea ja 1:ssä epätasainen ruskean ja vihreän kirjava lasite. 1 pohjapalassa kirjava vihreä lasite. Kädensijoissa 2 boluskoristelua ja 1:ssä vaalean oliivinvihreän lasite. 35 kylkikappaleessa bolus-, 3:ssa sekä sgraffito- että bolus ja 1:ssä pilkkukoristelua. 14:ssä heleän vihreä, 9:ssä vaalea, 6:ssa vaalea oliivinvihreä lasite, 9:ssä punaruskea, 15:ssä tummanruskea, 8:ssa oliivinvihreä, 7:ssä ruskean vihreä ja 11:ssä ruskea lasite.
37. Kivisavikeramiikkaa 2,9g
1 kappale
38. Liitupiippuja 452,0g
208 kappaletta, joista 124 varren kappaletta ja 84 pesän kappaletta. 2 varrenkappaleessa kirjoitusta. 54 pesän kappaleista koristeettomia/leimattomia, 8 koristeltuja ja 22 leimattuja.
39. Ikkunalasia 131,5g
40. Esinelasia 303,5g
109 kappaletta, joista 11 reunapalaa ja 10 pohjapalaa. 1 kappaleessa kaiverruskoristelua ja 1 nyrhitty ympyrän muotoiseksi. Kappaleet ovat himmeää, sinistä, väritöntä ja vihreän eri sävyistä lasia. Näiden lisäksi pieni sininen lasihelmi.
41. Rahoja 5,4g
2 kappaletta, joista toisessa kirjaimet S M.
42. Rauta- ja muita metalliesineitä 893,0g
35 kappaletta, joista veitsenkahvan puolikas, 4 helaa (2 hevosenkenkää muistuttavaa), sormustimen osa, nuolenkärki, koristeläpyskä, 2 veitsenkahvaa (toinen luusta), veitsenterä, 2 avainta, rautalankaa, 2 neulaa, priikka, 17 levyä ja solki. Näiden lisäksi 15 tunnistamatonta rautaesineitä.
43. Rautanauloja 2500,0g
131 kappaletta
44. Nappeja 18,2g
11 kappaletta
45. Luita 9560,0g
46. Luuesineitä 15,9g
4 kappaletta, joista 1 luunappi, 1 luunapin puolikas ja 2 tunnistamatonta luuesinettä.
47. Piitä 493,9g
133 kappaletta
48. Kiviesineitä 15,4g

- 1 kappale (hiontakivi)
49. Kuonaa 65,2g
- SY 5**
50. Posliinia 47,3g
37 kappaletta, joista 5 reunapalaa ja 5 pohjapalaa. 4 reunapalassa sininen maalaus ja 1:ssä ruskea sisäpinta. Pohjapaloissa sekä sinistä että oranssia maalausta. 10 kylkipalassa sininen, 1:ssä violetti ja 6:ssa sini-oranssi maalaus. 3 kylkipalassa myös ruskea sisäpinta.
51. Piiposliinia 38,6g
24 kappaletta, joista 1 reunapala ja 5 kädensijaa. 1 kylkikappaleessa musta, 1:ssä vihreä siirtokuva, 1:ssä monivärinen ja 1:ssä jälkiä sinisestä maalauksesta.
52. Fajanssia 373,8g
207 kappaletta, joista 40 reunapalaa ja 5 pohjapalaa. 18 reunapalassa sininen maalaus, 1:ssä sininen lasite, 1:ssä siirtokuva ja 20 koristelematonta. 1 pohjapalassa sininen maalaus ja 2:ssa sininen lasite. 62 kylkipalassa sininen, 9:ssä punainen maalaus ja 3:ssa sininen lasite.
53. Punasavikeramiikkaa 4810,0g
647 kappaletta, joista 111 reunapalaa, 36 pohjapalaa, 2 jalkaa ja 7 kädensijaa. 13 kylkipalassa kirkkaan vihreä, 9:ssä vaalea, 8:ssa punaruskea, 3:ssa tummanruskea, 1:ssä vaalean ja ruskean kirjava, 8:ssa vaalean ja vihreän, 1:ssä vaalean oliivinvihreä, 9:ssä tumma oliivinvihreä ja 1:ssä heleän vihreä lasite. 3 reunapalassa pilkku- ja 22:ssa boluskoristelua. 6 pohjapalassa punaruskea, 4:ssä vihertävä, 2:ssa ruskea sekoitteinen kirkas vihreä lasite. 8 pohjapalassa boluskoristelua. 40 kylkikappaleessa vaalea, 24:ssä oliivinvihreä, 31:ssä vaalea oliivinvihreä, 14:ssä keltainen, 23:ssa kirkas vihreä, 11:ssä tummasekoitteinen kirkkaan vihreä, 23:ssa punainen ruskea, 55:ssä ruskea lasite ja 1:ssä oranssi lasite. 2 kylkikappaleessa sgraffito-, 8:ssa pilkku-, ja 62:ssa boluskoristelua.
54. Liitupiippuja 971,4g
389 kappaletta, joista 230 varren kappaletta ja 159 pesän kappaletta. 131 pesän kappeleista koristeettomia, 18 leimattuja ja 10 koristeltuja.
55. Ikkunalasia 505,5g
56. Esinelasia 736,9g
242 kappaletta, joista 4 reunapalaa, 12 pohjapalaa ja 6 pullon suukappaletta. 1 kylkikappaleessa maalausta ja 1:ssä hiontaa. Kappaleet ovat väritöntä, valkoista, sinistä ja vihreän eri sävyistä lasia. Näiden lisäksi lasihelmi.
57. Rahoja 3,7g
2 kappaletta, joista toisessa reikä.
58. Rauta- ja muita metalliesineitä 952,7g
33 kappaletta, joista 2 sormustinta, "kilikello", hiuspinni, messinkinen koristepinnoite, hela, kiila, 3 veitsenterää, pronssisolki, 12 ohutta rautakappaletta, 4 "hevosenkähäkasta", 3 punnusta, lyijylevy, sormus ja korun katkelma. Näiden lisäksi 41 tunnistamatonta rautaesineitä.

59.	Rautanauvoja 403 kappaletta	5605,0g
60.	Nappeja 3 kappaletta	5,4g
61.	Nahkaa 35 kappaletta/palaa	295,8g
62.	Luita	24505,0g
63.	Piitä 311 kappaletta	1361,4g
64.	Kiviesineitä 1 kappale (1 hiontakivi)	142,2g
65.	Puuesineitä 1 kappale (1 puuhelmi)	0,4g
66.	Kuonaa	13,3g

KOEOJA 1

Pintamaa

67.	Posliinia 3 kappaletta, joista 1 tuntemattoman esineen katkelma.	6,7g
68.	Piiposliinia 16 kappaletta, joista 1 reunapala ja 1 pohjapala. Pohjapalassa venäläinen leima. 1 kylkikappaleessa vihreä ja 1:ssä sininen siirtokuva.	37,1g
69.	Punasavikeramiikkaa 6 kappaletta, joista 2 reunapalaa. Toisessa reunapalassa vihreä boluskoristelu. 2 kylkikappaleessa boluskoristelua.	58,5g
70.	Liitupiippuja 3 kappaletta, joista 1 varren kappale ja 2 pesän kappaletta. Toisessa pesässä koristeleima.	16,3g
71.	Ikkunalasia	21,6g
72.	Esinelasia 7 kappaletta, joista 2 reunapalaa, 3 pohjapalaa, 1 pullon suu ja 1 jalka. Yhdessä kylkikappaleessa maalausta ruskealla ja kullalla. Kappaleet ovat ruskeaa, valkoista, väritöntä, vaalean sinistä ja vihreän eri sävyistä lasia.	200,0g
73.	Rauta- ja muita metalliesineitä 3 kappaletta, joista 2 hylsyä ja 1 lukko.	86,5g
74.	Rautanauvoja	32,5g

	3 kappaletta	
75.	Luita	291,6g
76.	Piitä 3 kappaletta	4,2g
77.	Kuonaa	15,2g
SY 8		
78.	Posliinia 7 kappaletta, joista 1 pohjapala. 2 palassa sinistä maalauskoristelua.	5,3g
79.	Piiposliinia 47 kappaletta, joista 8 reunapalaa ja 1 pohjapala. 2 reunapalassa sininen siirtokuva, 1:ssä reunakultaus, 1:ssä vihreä-valkoinen lasite ja 1:ssä musta reunaviiva. 3 kylkipalassa sininen siirtokuva, 1:ssä kukka-aihe ja 1:ssä monivärinen siirtokuva.	125,0g
80.	Fajanssia 33 kappaletta, joista 5 reunapalaa ja 1 pohjapala. 2 reunapalassa sininen maalaus. 2 kylkipalassa sininen lasite, 2:ssa punainen ja 8:ssa sininen maalaus.	24,1g
81.	Punasavikeramiikkaa 39 kappaletta, joista 2 reunapalaa ja 1 kädensija. 1 reunapalassa boluskoristelua. 5 kylkipalassa ruskea, 3:ssa keltainen, 1:ssä kirkkaan vihreä lasite ja 4:ssä boluskoristelua.	83,7g
82.	Liitupiippuja 38 kappaletta, joista 22 varren kappaletta ja 16 pesän kappaletta, joissa kolmessa koristelua.	62,3g
83.	Ikkunalasia	63,7g
84.	Esinelasia 64 kappaletta, joista 2 reunapalaa, 2 pohjapalaa ja 1 lasiputki. Kappaleet ovat väritöntä, ruskeaa, sinistä ja vihreän eri sävyistä lasia.	181,3g
85.	Rahoja 1 kappale (tunnistamaton raha, jossa reikä)	4,1g
86.	Rauta- ja muita metalliesineitä 2 kappaletta, joista "hevosenkenkähela". Näiden lisäksi 2 tunnistamatonta rautaesineitä.	51,8g
87.	Rautanauvoja 4 kappaletta	33,1g
88.	Nahkaa 2 kappaletta/palaa	11,7g
89.	Luita	279,9g
90.	Piitä 19 kappaletta	42,1g

91. Kuonaa 32,5g

SY 3

92. Liitupiippuja 0,1g
1 kappale (pesän kappale)

93. Esinelasia 8,1g
5 kappaletta, joista 3 vihreää ja 2 väritöntä.

94. Rautanauvoja 3,4g
1 kappale

95. Luita 2,7g

SY 6

96. Punasavikeramiikkaa 2,8g
1 kappale

97. Rautanauvoja 4,7g
1 kappale

98. Luita 27,5g

KOEOJA 2

Pintamaa

99. Posliinia 4,5g
7 kappaletta, joista 1 reunapala, jossa viivakoristelua.

100. Piiposliinia 109,3g
68 kappaletta, josta 5 reunapalaa ja 2 pohjapalaa. 5 reunapalassa sininen maalaus. 5 kylkipalassa vihreä, 2:ssa musta, 4:ssä sininen siirtokuva, 1:ssä sininen maalaus ja 1:ssä vihreä koristeleima.

101. Fajanssia 3,9g
6 kappaletta, joista 1:ssä sininen lasite, 1:ssä violetti ja 1:ssä sininen siirtokuva.

102. Punasavikeramiikkaa 96,7g
16 kappaletta, joista 2 reunapalaa. Sekä 1 reuna- että kylkipalassa boluskoristelua.

103. Liitupiippuja 21,6g
27 kappaletta, joista 13 varren kappaletta ja 14 pesän kappaletta. 1 varren kappaleessa koristelua. 2 kopan kappaleessa leima.

104. Ikkunalasia 48,1g

105. Esinelasia 198,9g

41 kappaletta, joista 2 reunapalaa. Kappaleet ovat sinistä, väritöntä, ruskeaa ja vihreän eri sävyistä lasia.

106.	Rauta- ja muita metalliesineitä 14 kappaletta, joista 3 lyijylevyä, 3 punnusta, 4 levyä, 2 pronssiesinettä, tinapala ja "rautatanko". Näiden lisäksi 3 tunnistamatonta rautaesineitä.	101,0g
107.	Rautanauvoja 75 kappaletta	404,6g
108.	Nappeja 2 kappaletta (toinen lasinappi)	1,9g
109.	Luita	478,8g
110.	Piitä 22 kappaletta	58,9g
112.	Kuonaa	175,8g
SY 9		
113.	Posliinia 3 kappaletta, joista yhdessä sininen siirtokuva.	0,8g
114.	Piiposliinia 18 kappaletta, joista 1 reunapala. 1 kylkipalassa sininen ja 1:ssä vihreä siirtokuva.	13,7g
115.	Fajanssia 1 kappale	0,7g
116.	Punasavikeramiikkaa 10 kappaletta, jossa yhdessä vihreä lasite.	11,2g
117.	Liitupiippuja 11 kappaletta, joista 6 varren kappaletta ja 5 pesän kappaletta. 1 pesän kappaleessa leima.	7,2g
118.	Ikkunalasia	15,3g
119.	Esinelasia 19 kappaletta. Kappaleet ovat ruskeaa, sinistä, väritöntä ja vihreän eri sävyistä lasia.	11,8g
120.	Rauta- ja muita metalliesineitä 2 kappaletta, joista ompelukoukku ja solki. Näiden lisäksi 5 tunnistamatonta rautaesineitä.	20,4g
121.	Rautanauvoja 26 kappaletta	124,2g
122.	Nappeja 2 kappaletta	4,1g

123. Luita	420,6g
124. Piitä
8 kappaletta	8,0g

SY 4

125. Piiposliinia
2 kappaletta	2,0g
126. Punasavikeramiikkaa
1 kappale	2,5g
127. Liitupiippuja
1 kappale, joista 1 pesän jalkapala.	0,2g
128. Ikkunalasia	1,0g
129. Esinelasia
3 kappaletta, joista 1 vihreä ja 2 väritöntä.	5,6g
130. Rautanauloja
2 kappaletta	16,8g
131. Luita	0,4g
132. Piitä
1 kappale	3,5g

SY 7

133. Posliinia
1 kappale	0,9g
134. Piiposliinia
7 kappaletta, jossa yhdessä musta siirtokuva.	4,4g
135. Fajanssia
1 kappale	1,5g
136. Punasavikeramiikkaa
4 kappaletta, joissa yhdessä bolus- ja engobekoristelua.	8,5g
137. Kivisavikeramiikkaa
2 kappaletta	4,2g
138. Liitupiippuja
15 kappaletta, joista 7 varren kappaletta ja 8 pesän kappaletta.	13,0g
139. Ikkunalasia	1,6g
140. Esinelasia	7,6g

7 kappaletta

141.	Rauta- ja muita metalliesineitä
1 kappale (tunnistamaton rautaesine)	12,5g
142.	Rautanauvoja
10 kappaletta	113,6g
143.	Luita	48,9g
144.	Piitä
3 kappaletta	1,3g